

Bratislava 18. 06. 2021

Číslo: S17353-2021-OddVSASK-3

ROZHODNUTIE

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ministerstvo“), ako príslušný správny orgán na rozhodovanie o odvolaní podľa § 19 ods. 2 v spojení s § 22 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), podľa § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) o odvolaní pána Petra Goliaša, riaditeľa INEKO, Bajkalská 25, 827 18 Bratislava (ďalej ako „žiadateľ“, alebo „účastník konania“) zo dňa 20. 5. 2021, proti fiktívnemu rozhodnutiu Národného centra zdravotníckych informácií, so sídlom Lazaretská 26, 811 09 Bratislava (ďalej len „povinná osoba“), rozhodlo

t a k t o :

*v súlade s ustanovením § 59 ods. 3 zákona o správnom konaní odvolaniu žiadateľa **vyhovuje** a fiktívne rozhodnutie povinnej osoby, doručené účastníkovi konania dňa 19.5.2021, týkajúce sa jeho žiadosti o sprístupnenie informácií zo dňa 10.5.2021: „na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov vás žiadam o poskytnutie nasledovných údajov: Rebríček spotreby humánnych liekov hrađených z verejného zdravotného poistenia za 1.-4. štvrtrok 2020 v členení na: 1. Množstvo lieku v baleniach 2. Úhrada zdravotnou poisťovňou v € 3. Úhrada pacientom v € 4. Úhrada spolu v €“*

zrušuje

a vec vracia povinnej osobe na nové prejednanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

Ministerstvo sa oboznámilo s predloženým odvolaním, ktoré mu postúpila povinná osoba na ďalšie konanie, ako odvolaciemu orgánu listom č. NCZI- 00554-2020-2220-006 zo dňa 4. 6. 2021, ktorý bol ministerstvu doručený dňa 7.6.2021, i s celým spisovým materiálom, ktorý tvorilo 5 listov formátu A4 kópií mailových správ:

- Žiadosť o informácie zo dňa 10.5.2021, 14:55 , odosielateľ Peter Goliaš, riaditeľ INEKO
- Odpoveď NCZI zo dňa 19.5.2021 , 8:52 , Predmet: NCZI-00554-2021-žiadosť o informácie
- Mail žiadateľa zo dňa 19.5.2021, 9:29, Predmet: Re: NCZI-00554-2021 _Žiadosť o informácie
- Odpoveď NCZI zo dňa 19.5.2021, 14:53, Predmet: NCZI-00554-2021 _Žiadosť o informácie zo dňa 19.5.2021
- Mail žiadateľa zo dňa 20.5.2021 16:28, Predmet: Re: NCZI-00554-2021 _Žiadosť o informácie, označený ako Odvolanie.

Ministerstvo preskúmalo konanie povinnej osoby, z ktorého vyplýva nasledovný skutkový stav.

Účastník konania požiadal v zmysle § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií povinnú osobu e-mailom zo dňa 10. mája 2021 o sprístupnenie informácií v rozsahu: „Rebriček spotreby humánnych liekov hrađených z verejného zdravotného poistenia za 1.- 4. štvrťrok 2020 v členení na: 1. Množstvo lieku v baleniach, 2. Úhrada zdravotnou poisťovňou v €, 3. Úhrada pacientom v €, 4. Úhrada spolu v €“.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

Ustanovenia §§ 8-11 zákona o slobode informácií upresňujú obmedzenie prístupu k informáciám.

Podľa § 10 zákona o slobode informácií povinná osoba nesprístupní informácie označené ako obchodné tajomstvo, pričom porušením alebo ohrozením obchodného tajomstva nie je najmä sprístupnenie informácie

- a) týkajúcej sa závažného vplyvu na zdravie ľudí, svetové kultúrne a prírodné dedičstvo, životné prostredie vrátane biologickej diverzity a ekologickej stability,
- b) o znečisťovaní životného prostredia,
- c) ktorá sa získala za verejné prostriedky, alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie,
- d) o štátnej pomoci a informácie podľa § 3 ods. 2.

Podľa § 14 ods. 3 zákona o slobode informácií, ak žiadosť nemá predpísané náležitosti uvedené v odseku 2, povinná osoba bezodkladne vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem dní, neúplnú žiadosť doplnil. Poučí žiadateľa aj o tom, ako

treba doplnenie urobiť. Ak napriek výzve povinnej osoby žiadateľ žiadosť nedoplní a informáciu nemožno pre tento nedostatok sprístupniť, povinná osoba žiadosť odloží.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o slobode informácií, ak povinná osoba, ku ktorej žiadosť smeruje, nemá požadované informácie k dispozícii a ak má vedomosť o tom, kde možno požadovanú informáciu získať, postúpi žiadosť do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti povinnej osobe, ktorá má požadované informácie k dispozícii, inak žiadosť odmietne rozhodnutím (§ 18). Zároveň povinná osoba takéto postúpenie žiadosti bezodkladne oznámi žiadateľovi.

Podľa zákona o slobode informácií teda povinná osoba sprístupní na požiadanie všetky informácie, ktoré má k dispozícii a ktorých zverejnenie alebo sprístupnenie nie je obmedzené alebo vylúčené zákonom. Informáciou, ktorú má povinná osoba k dispozícii sa myslí informácia, ktorá v okamihu žiadosti o sprístupnenie informácie je, alebo má byť k dispozícii povinnej osobe. Zákon o slobode informácií vymedzuje okruh prípadov, kedy môže povinná osoba odmietnuť sprístupnenie požadovanej informácie. Pokiaľ povinná osoba informáciu nesprístupní, musí vydať rozhodnutie, ktoré obsahuje náležitosti rozhodnutia vydaného v správnom konaní v súlade s ustanovením § 47 správneho poriadku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o slobode informácií žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3 zákona o slobode informácií, ak tento zákon neustanovuje inak.

Povinná osoba e-mailom zo dňa 19.5. 2021 zaslala účastníkovi konania odpoveď, v ktorej uviedla: „na základe Vašej žiadosti o sprístupnenie informácií v rozsahu „rebríček spotreby humánnych liekov hrađených z verejného zdravotného poistenia za 1.-4. štvrtrok 2020 v členení na: 1. Množstvo lieku v baleniach, 2. Úhrada zdravotnou poisťovňou v €, 3. Úhrada pacientom v €, 4. Úhrada spolu v €“ si Vás dovoľujeme informovať, že v rámci novely zákona č. 363/2011 Z.z. (§7a ods. 5) prijatej 14.marca 2018 (Vyhláška č. 93/2018 Z.z.) vstúpili do platnosti inovatívne cenové modely umožňujúce rozšírenie zdravotnej starostlivosti s efektívnym využívaním verejných zdrojov, pri ktorých sa uzatvára zmluva o podmienkach úhrady lieku medzi zdravotnou poisťovňou a držiteľom registrácie lieku. Súčasťou zmluvy môže byť aj dohoda o poskytnutí zľavy, ktorú zdravotnej poisťovni poskytne držiteľ registrácie lieku, ktorá je predmetom obchodného tajomstva podľa § 17 obchodného zákonníka. Rezort zdravotníctva môže sprístupniť informácie, ktoré držiteľ registrácie označil ako obchodné tajomstvo, iba účastníkom konania o zaradenie tohto lieku do zoznamu kategorizovaných liekov a členom poradných orgánov (§7 ods. 5 zákona č. 363/2011 Z.z.). Na základe vyššie uvedeného NCZI z dôvodu minimalizácie rizika nepriamej identifikácie informácie chránenej obchodným tajomstvom, najmä pri finančne nákladných orphan liekoch jediných v svojej terapeutickej skupine, aj zľavách z maximálnej ceny lieku vo verejnej lekárni, od 01.01.2020 zmenila štruktúra zverejňovaných údajov. Údaje v počte balení, link: http://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/TOP-50-liekov/Spotreba_humannych_liekov_zdravotnickych_pomocok_dietetickych_potravín/SR/Pages/Rebrický-a-datasety-spotreby-humannych_liekov-v-Slovenekej-republike.aspx. “

Odpoveď povinnej osoby zo dňa 19.5. 2021, ktorá bola následne zaslaná účastníkovi konania v ten istý deň, bola zaslaná po zákonnej lehote 8 pracovných dní.

Účastník konania mailom zo dňa 19.5.2021 reagoval na mail povinnej osoby: „Bolo by, prosím, možné poskytnúť mi údaje s vynechaním tých, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva? Utajenie všetkých finančných informácií považujem za výrazné zhoršenie transparentnosti o verejných výdavkoch na lieky. Pre účely analýzy o možnostiach intenzívnejšieho využívania biosimilárnych a generických liekov nebudem potrebovať údaje o orpah liekoch..“.

Povinná osoba zaslala účastníkovi konania dňa 19.5.2021 mailom informáciu : „aby bolo možné výber uskutočniť, potrebuje zadefinovať predmetné produkty. NCZI nevie, ktorých konkrétnych produktov sa to týka. Obrátime sa preto priamo na Ministerstvo zdravotníctva SR so žiadosťou o ich zadefinovanie.“

Účastník konania v reakcii na mailovú odpoveď dňa 19.5.2021 mailom zo dňa 20.5.2021, označeným ako „ODVOLANIE“ uviedol: „...aby ten proces bežal aj oficiálne, považujte prosím moju požiadavku na neposkytnutie požadovaných údajov s vynechaním tých, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva, za moje odvolanie sa voči zamietavému rozhodnutiu NCZI k sprístupneniu kompletnej databázy podľa pôvodnej žiadosti zaslanej 10.5.2021 na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o mene a doplnení niektorých zákonov“.

Po oboznámení sa so skutkovým a právnym stavom prejednávanej veci, po preskúmaní spisového materiálu, dospelo ministerstvo k záveru, že odvolanie žiadateľa je dôvodné a rozhodnutie povinnej osoby je potrebné zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie. Podľa ministerstva, odpoveď povinnej osoby nie je dostatočná a povinná osoba neposkytla rozsah informácií, ktoré na základe súčasnej legislatívy mohla poskytnúť. Vo svojej odpovedi povinná osoba neuvádza konkrétne paragrafy alebo dôvody nesprístupnenia časti informácií. Ministerstvo zároveň uvádza, že informácia povinnej osoby neobsahuje náležitosti rozhodnutia, ktoré predstavujú obsahové a formálne náležitosti.

V ďalšom konaní bude povinnosťou povinnej osoby postupovať v intenciách príslušnej právnej normy. Rozhodnutie správneho orgánu musí spĺňať zákonom stanovenú formu, ktorú predstavujú obsahové a formálne náležitosti. Výrok musí byť formulovaný presne, určito a musí vyjadrovať vyriešenie veci, ktorá je predmetom správneho konania.

Povinná osoba pri zdôvodnení rozhodnutia musí zrozumiteľne vysvetliť dôvody, ktoré ju viedli k rozhodnutiu nesprístupniť požadované údaje. Odôvodnenie musí poskytnúť oporu obsahu výroku skutkové a právne posúdenie, presvedčivo oboznámiť účastníka konania o správnosti vydaného rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že povinná osoba požadované informácie nesprístupnila, ani nevydala písomné rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť požadované informácie podľa § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií, tak v zmysle ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií tým

došlo zo strany povinnej osoby k vydaniu fiktívneho rozhodnutia o odmietnutí poskytnúť požadované informácie.

Podľa § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií „ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená“.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií „ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie, či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti“.

V novom konaní zároveň povinná osoba opätovne preskúma skutkový stav veci a v prípade, že požadovanými informáciami nedisponuje, žiadosť v zmysle § 15 ods. 1 zákona o slobode informácií postúpi povinnej osobe, ktorá má požadované informácie k dispozícii. V opačnom prípade vydá rozhodnutie v súlade so zákonom o slobode informácií.

Vzhľadom na hore uvedené, fiktívne rozhodnutie je nepreskúmateľné z dôvodu, že neobsahuje výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní, a preto je nevyhnutné ho zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 47 ods. 1 až 4 správneho poriadku „rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Poučenie o odvolaní (rozklade) obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať (podať rozklad), v akej lehote, na ktorý orgán a kde možno odvolanie podať. Poučenie obsahuje aj údaj či rozhodnutie možno preskúmať súdom“.

Podľa § 59 ods. 3 správneho poriadku „odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnejmu orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný“.

Na základe vyššie uvedených nedostatkov ministerstvo fiktívne rozhodnutie zrušilo a vec vrátilo na nové prejednanie a rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude povinná osoba povinná sprístupniť požadované informácie, alebo vydať rozhodnutie o nesprístupnení informácií tak, aby obsahovalo všetky náležitosti uvedené v § 47 správneho poriadku, aby z rozhodnutia vyplývalo, podľa ktorých konkrétnych

ustanovení zákona o slobode informácií neboli požadované informácie sprístupnené a aby rozhodnutie bolo dostatočne zdôvodnené, čo sa týka nesprístupnenia požadovaných informácií. Povinná osoba teda opätovne posúdi obsah žiadosti a prehodnotí svoje rozhodnutie vo veci z pohľadu aplikácie zákonných ustanovení o obmedzení prístupu k informáciám s prihliadnutím na možnosť sprístupnenia požadovaných informácií po vylúčení informácií, na ktoré sa vzťahuje obmedzenie prístupu, teda posúdi možnosti sprístupnenia informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to určuje zákon o slobode informácií. Rozhodnutie povinná osoba odôvodní tak, aby nevznikli pochybnosti o výroku, ale aby odôvodnenie svojím obsahom prispelo k správneému a bezproblémovému pochopeniu obsahu a zmyslu rozhodnutia.

Z tohto dôvodu a v lehote ustanovenej v § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e: *Proti tomuto rozhodnutiu nie je v zmysle § 59 ods. 4 správneho poriadku prípustné odvolanie. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.*

Vladimír Lengvarský
minister

Rozhodnutie sa doručuje:

Peter Golias, riaditeľ INEKO
Bajkalská 25, 827 18 Bratislava

Národné centrum zdravotníckych informácií
Lazaretská 26
811 09 Bratislava